

Производство на червено месо в България през 2023 година

През 2023 година е произведено 106 082 тона червено месо (в кланично тегло), като 83.0% от месото добито в регистрирани кланици, а 17.0% – в стопанствата.

През 2023 година на територията на страната са работили 89 кланици – с 1 повече в сравнение с 2022 година.

Произведеното месо в кланиците е 88 083 тона или с 3.5% по-малко от 2022 година (таблица 1). Броят на закланите животни през 2023 г. намалява с 4.1%, като делът на закланите на ишлема е 14.5%. Закланите животни директно в стопанства през 2023 година са 656.2 хил. броя и са с 14.6% по-малко в сравнение с предходния период. Произведеното месо в стопанствата (17 998.8 тона) е с 29.0% по-малко.

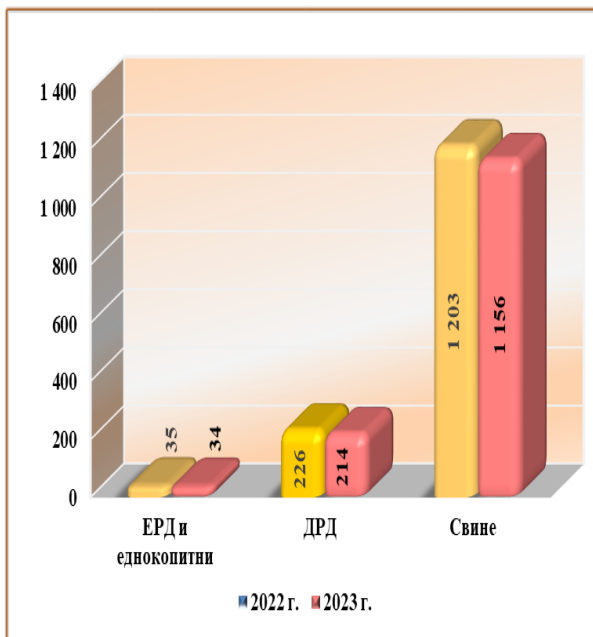
През 2023 година от анкетираните 89 кланици, 51 са декларирани, че извършват клане на едър рогат добитък (ЕРД) и еднокопитни. В 62 кланици се колят свине, а в 55 – дребен рогат

добитък (ДРД).

Кланиците, специализирани за клане само на говеда, са 8, а за свине са 24.

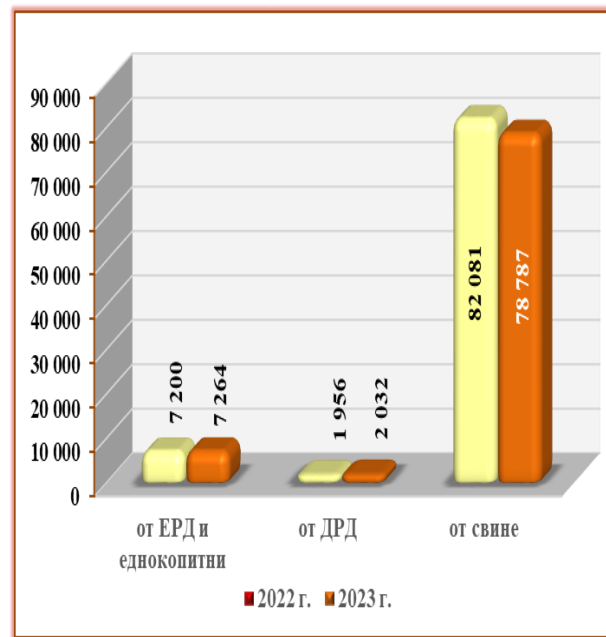
Графика 1

Заклани животни в кланиците (хиляди броя)

Графика 2

Промислено производство на червено месо в България (тонове кланично тегло)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Таблица 1

Дейност на кланиците за червено месо през 2023 година											
Видове и категории животни	Кланици (брой)	Заклани животни		Отношение ккланично/ живо тегло	Живо тегло		Кланично тегло		Изменение 2023 / 2022		
		Общо (хил. броя)	в т.ч. на ишлеме (хил. бр.)		Общо (тонове)	Средно (кг)	Общо (тонове)	Средно (кг)	Заклани животни %	Кланично тегло (общо) %	
Телета под или на 8 месеца	20	1.4	0.2	0.48	200.6	145.3	95.6	69.3	16.7%	-26.9%	
Млади говеда над 8 и под 12 м.	35	2.2	0.3	0.50	783.0	348.6	394.9	175.8	-12.0%	-13.2%	
Юници	26	4.0	0.9	0.47	1 607.1	406.2	758.4	191.7	37.9%	38.7%	
Крави	41	17.7	2.9	0.47	8 305.2	470.1	3 894.1	220.4	-11.5%	-9.9%	
Бикове и волове	41	8.0	1.1	0.50	3 741.3	468.5	1 883.6	235.9	11.1%	18.5%	
Общо говеда	51	33.3	5.4	0.48	14 637.2	440.4	7 026.6	211.4	-1.5%	-0.3%	
Угоени свине	62	1 136.9	95.3	0.64	119 899.1	105.5	76 762.4	67.5	-4.3%	-4.7%	
в т.ч. обработени чрез парене	6	149.1	0.1	0.73	16 657.2	111.7	12 223.6	82.0	-8.5%	-10.3%	
Други свине (прасенца до 50 кг., бракувани свине-майки и нерези)	35	19.4	1.9	0.62	3 268.0	168.4	2 024.4	104.3	33.0%	32.0%	
Общо свине	62	1 156.3	97.2	0.64	123 167.1	106.5	78 786.8	68.1	-3.9%	-4.0%	
Общо овце	55	212.8	100.1	0.44	4 573.3	21.5	2 018.2	9.5	-5.3%	4.7%	
Общо кози	9	0.9	0.2	0.48	28.2	32.8	13.6	15.9	-57.1%	-51.7%	
Биволи и еднокопитни	9	1.1	0.0	///	496.4	///	237.6	///	37.5%	52.9%	
Общо	89	1 404.4	203.0	///	142 902.2	///	88 082.8	///	-4.1%	-3.5%	

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2023 г."

През 2023 година закланите говеда в кланици са с 1.5% по-малко в сравнение с 2022 година, а общото им кланично тегло намалява с 0.3% (таблица 1). Броят на закланите телета в категорията до 8 месеца се увеличава с 16.7%. Броят на закланите млади говеда от 8 до 12 месеца намалява с 12.0%. Броят на закланите юници се увеличава с 37.9% спрямо 2022 година. При биковите и воловете се наблюдава увеличение на броя на закланите животни с 11.1% и увеличение на кланичното тегло с 18.5% спрямо 2022 година. Броят на закланите овце намалява с 5.3%, а произведеното месо се увеличава 4.7%. Произведеното свинско месо намалява с 4.0% в сравнение с 2022 година. Броят на закланите угоени свине намалява с 4.3%, както и произведеното от тях месо – с 4.7%.

АНКЕТАТА

Целта на анкетата е да се определи обемът на кланетата на животни от видовете едър рогат добитък (говеда и биволи), дребен рогат добитък (овце и кози), свине и еднокопитни през 2023 година на кланиците на територията на България.

Списъкът на кланиците за анкетиране е съставен на базата на списъка на кланиците, анкетираните през последните години, и на регистъра на Българската агенция по безопасност на храните. Всички 89 кланици с дейност през 2023 година са предоставили информация.

Въпросникът се състои от следните основни части – административна информация за кланиците, юридически статут, брой, живо и кланично тегло на закланите животни по видове и категории: говеда по категории, биволи, свине, овце, кози и еднокопитни, както и закланите на ишлеме животни.

Анкетата се реализира от експерти по агростатистика от 28-те областни дирекции "Земеделие" към Министерството на земеделието и храните, които посещават на място кланиците и попълват статистически въпросници или данните се изпращат по електронната поща. При провеждане на изследването са използвани дефинициите за кланично тегло и за категориите животни в съответствие с изискванията на ЕС, определени с Регламент (ЕО) № 1165/2008 относно статистиката на селскостопанските животни и месото.

Всички кланици са одобрени за извършване на вътреобщностна търговия съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета.

Юридически статут на кланиците през 2023 година

През 2023 година кланиците, регистрирани като търговски дружества, са 76 броя, с три по-малко спрямо 2022 година. В тях са заклани 1 266.3 хил. броя животни и е произведено 79 149.6 тона месо. Увеличава се броят на регистрираните като еднолични търговци (ЕТ) кланици, като в тях са заклани 138 хил. броя животни и е добито 8 933.2 тона месо (таблица 2).

Таблица 2

Юридически статут	Брой кланици	Дял от броя на закланите животни	Дял от произведеното месо
Еднолични търговци	13	9.83%	10.14%
Търговски дружества и др.	76	90.17%	89.86%
Общо	89	100.00%	100.00%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо през 2023 г."

Промишлено производство на месо през 2022 година по статистически райони (NUTS 2)

Водещо място в промишленото производство на червено месо през 2023 година заема Южният централен район с 24.9% от общо произведеното месо и с дял от 22.7% от добитото свинско месо за страната. Следва Североизточният район с дял 22.9% от общо произведеното месо и 23.8% от добитото свинско месо. Северният централен район заема 21.1% от общото производство на червено месо и 20.9% от добитото свинско месо. Югоизточният район е с дял 16.1% от произведеното червено месо и 17.2% от свинското месо. Северозападният район заема 10.6% от общо произведеното месо и 11.3% от свинското месо, а Югозападният район е с дял 4.3% от произведеното общо месо и 4.2% месо от свине.

Производството на свинско месо намалява в Северозападния район (-6.6%) и в Югозападния район с 6.4% спрямо 2022 г.

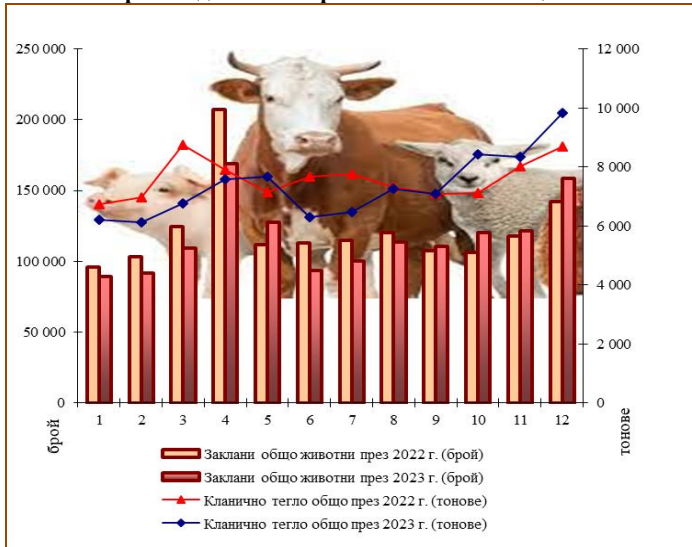
Таблица 3

Райони	Кланици (брой)	Общо месо кланично тегло (тонове)	В т.ч. месо от свине (тонове)	Изменение „общо месо“ 2023/2022
Северозападен	16	9 364.4	8 877.3	-6.7%
Северен централен	14	18 587.7	16 442.8	-4.4%
Североизточен	18	20 197.4	18 779.1	-1.9%
Югоизточен	13	14 182.6	13 550.7	-2.1%
Югозападен	9	3 816.5	3 281.3	-7.1%
Южен централен	19	21 934.2	17 855.7	-2.8%
Общо за страната	89	88 082.8	78 786.8	-4.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо"

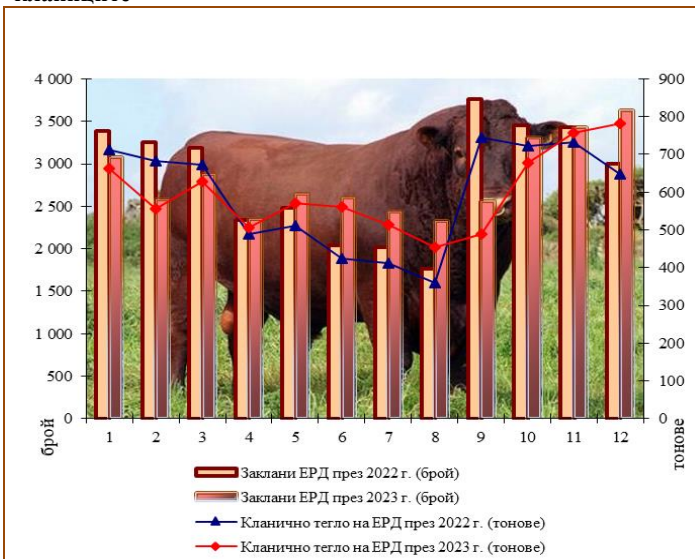
На графики 3, 4 и 5 са показани промените в основните показатели от дейността на кланиците за червено месо в България по месеци за 2023 г., съпоставени със същите показатели за 2022 година.

Графика 3
Месечно производство на червено месо в кланиците

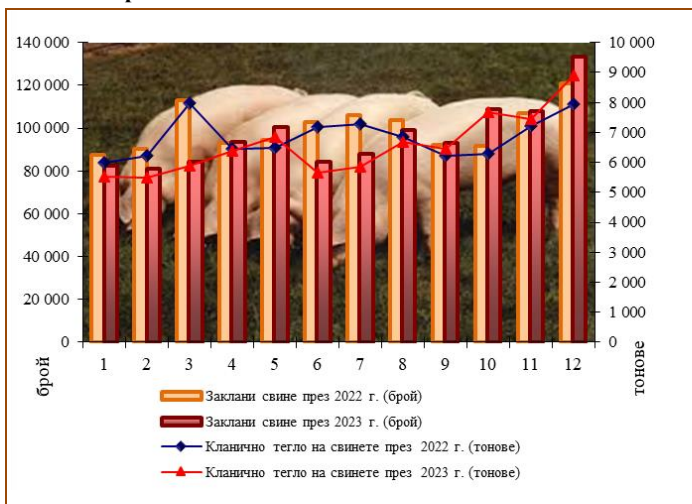
Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 4
Месечно производство на месо от говеда и биволи (ЕРД) в кланиците

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 5
Месечно производство на месо от свине в кланиците

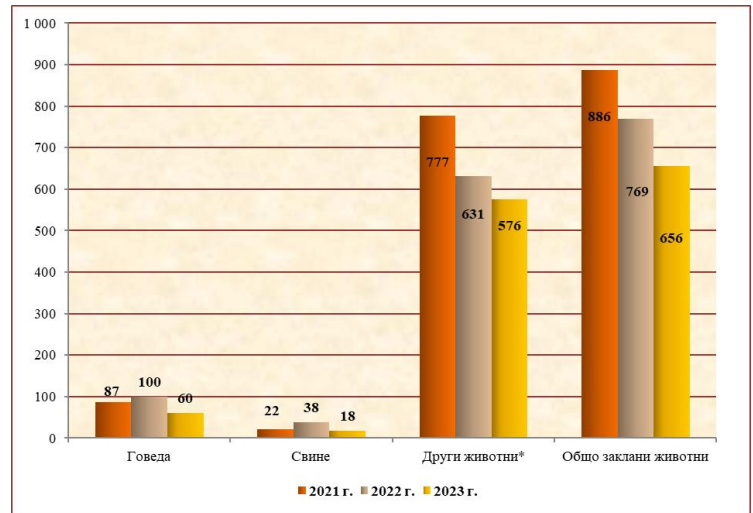
Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Производство на месо в животновъдните стопанства през 2023 година

Резултатите от анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2023 година", проведена от отдел "Агростатистика" при Министерството на земеделието и храните, показват, че закланите животни (656.2 хил. броя) директно в животновъдните стопанства през 2023 година, са с 14.6% по-малко в сравнение с 2022 година (графика 6). От закланите в стопанствата животни най-голям е дялът на закланите овце (72.3%) и на закланите кози (15.5%).

Графика 6

Заклани животни в стопанствата (хил. броя)

* В "Други животни" са включени закланите биволи и дребен рогат добитък.
Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември"

Закланите телета до 1 година са с 47.0% по-малко в сравнение с предходната година. Общо закланите говеда намаляват с 40.3%. Средното живо тегло при говедата се увеличава с 11.3%. С 52.0% намалява броят на закланите свине. При угоените свине средното живо тегло намалява с 6.9%. При овцете и козите средното живо тегло намалява съответно с 4.2% и 4.4%.

Таблица 4

Производство на месо в стопанствата

Категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	38.6	8 636.6	4 318.3
Други говеда	21.2	10 099.6	4 847.8
Общо говеда	59.8	18 736.2	9 166.1
Угоени свине	11.5	1 249.6	799.8
Други свине (прасенца до 50 кг, бракувани свине - майки и нерези)	6.5	395.3	243.5
Общо свине	18.0	1 644.9	1 043.3
Общо овце	474.4	13 742.7	6 113.8
Общо кози	101.5	2 521.0	1 216.1
Биволи	2.5	977.7	459.5
Общо	656.2	37 622.5	17 998.8

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2023 г."

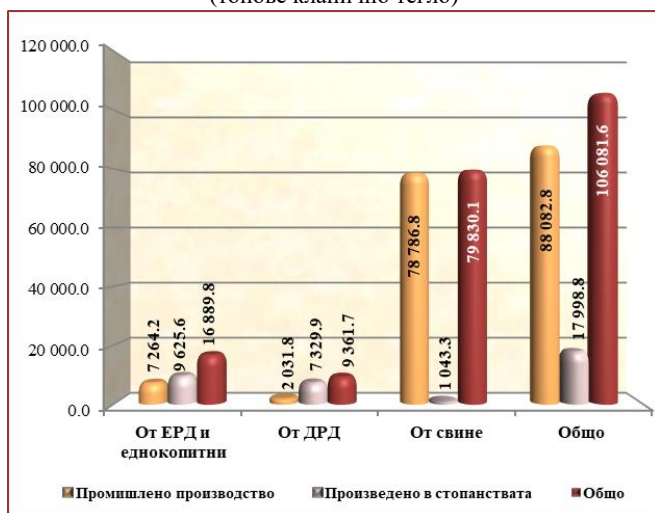
В стопанствата през 2023 година е произведено 17 998.8 тона червено месо – с 29.0% по-малко в сравнение с предходната година (таблица 4). Свинското месо в стопанствата намалява с 65.5% и заема 5.8% от общо произведеното месо в стопанствата. Дялът на месото от говеда е 50.9%. В стопанствата е произведено с 33.0% по-малко говеждо месо спрямо 2022 година. Дялът на месото от овце е 34.0% от общо добитото месо в стопанствата, а от кози – 6.8%.

Общо производство на червено месо в страната през 2023 година

Общо добитото месо от ЕРД, свине и ДРД в страната през 2023 година съгласно предоставените данни от кланиците и животновъдните стопанства е 106 081.6 тона, което е с 9.0% по-малко спрямо 2022 година.

През 2023 година промишлено произведеното месо (88 082.8 тона) представлява 83.0% от количеството произведено червено месо в страната (графика 7). Делът на свинското месо от кланиците достига 98.7% от общо добитото свинско месо. Делът на месото от говеда в кланиците е 43.8% от общо добитото говеждо месо.

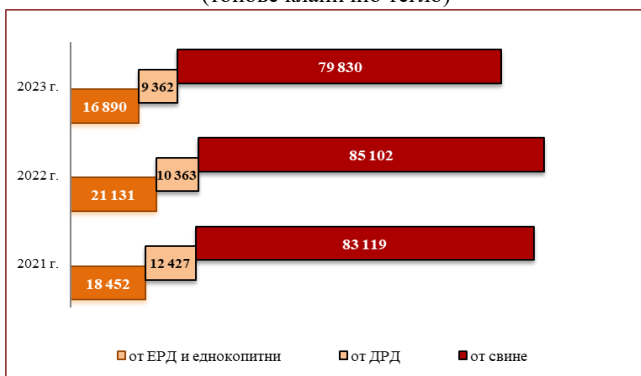
Графика 7
Производство на червено месо през 2023 година
(тонове кланично тегло)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2023 г." и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2023 г."

Произведеното месо от ЕРД и еднокопитни през 2023 год. е с 20.7% по-малко спрямо 2022 година (графика 8). Произведеното месо от овце и кози е по-малко с 9.7% в сравнение с 2022 година. Свинското месо намалява с 6.2% през изследвания период.

Графика 8
Производство на червено месо в страната по видове
(тонове кланично тегло)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика"

Териториални единици за статистически цели NUTS 2 съгласно Регламент (ЕО) № 31/2011

Северозападен: Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
Северен централен: Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра;
Североизточен: Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
Югоизточен: Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
Югозападен: София-столица, София, Благоевград, Кюстендил, Перник;
Южен централен: Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 28.06.2024 г.

Редакция: Министерство на земеделието и храните, отдел "Агростатистика"

Намалява броят на закланите животни със 7.7% през 2023 г. спрямо 2022 година. Закланите говеда в страната са с 30.5% по-малко, свинете са по-малко с 5.3% в сравнение с 2022 година. Закланите кози в сравнение с предходната година са с 10.4% по-малко, а броят на закланите овце намалява със 7.4%, (таблица 5).

Таблица 5
Производство на месо в България

Видове и категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	42.2	9 620.2	4 808.8
Други говеда	50.9	23 753.2	11 383.9
Общо говеда	93.1	33 373.4	16 192.7
Прасета до 50 кг	8.6	290.2	176.5
Угоени свине	1 148.4	121 148.7	77 562.2
Други свине	17.3	3 373.1	2 091.4
Общо свине	1 174.3	124 812.0	79 830.1
Агнета до 1 година	611.2	14 388.8	6 324.2
Други овце	76.0	3 927.2	1 807.8
Общо овце	687.2	18 316.0	8 132.0
Ярета до 1 година	88.8	1 940.9	931.7
Други кози	13.6	608.3	298.0
Общо кози	102.4	2 549.2	1 229.7
Биволи и еднокопитни	3.6	1 474.1	697.1
Общо	2 060.6	180 524.7	106 081.6

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2023 г." и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2023 г."

ВЪТРЕШНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА МЕСО В БЪЛГАРИЯ

През 2023 година вътрешното потребление на червено месо намалява с 1.2% в сравнение с 2022 година (таблица 6).

През 2023 година се увеличава износът на червено месо с 32.0%, както и вносът с 6.4% в сравнение с предходната година.

Таблица 6

Вид месо	Произведено месо в страната (тонове)	Внос* (тонове)	Износ* (тонове)	Вътрешно потребление (тонове)
от говеда	16 052.8	11 855.2	6 420.6	21 487.4
от свине	79 830.1	169 036.6	9 067.1	239 799.6
от овце и кози	9 361.7	3 059.4	638.1	11 783.0
от други животни	697.1	99.1	16.0	780.2
Общо:	106 081.6	184 050.3	16 141.8	273 990.1

* Предварителни данни за 2023 година за външната търговия на месо, карантния и преработени месни продукти по тарифните кодове на Митническата тарифа.

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика"; НСИ

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените резултати не са публикувани и/или са включени в обобщаваща позиция, или са заместени с "с" (конфиденциални данни). Това са случаите, когато:

- има по-малко от 3 кланици в разглежданата категория;
- една от кланиците в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория

За повече информация: Министерство на земеделието и храните, отдел "Агростатистика"

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на Министерство на земеделието и храните:
[http:// www.mzh.government.bg](http://www.mzh.government.bg)